

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Mania

Sędziowie: SA Grzegorz Chojnowski

SA Bogumiła Metecka-Draus (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Pajewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej Szczecin – Prawobrzeże w Szczecinie del. do Prokuratury Okręgowej w Szczecinie Łukasza Głogowskiego

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2019 r. sprawy

U. K. i W. M. (1)

oskarżonych z art. 286 § 1 k.k. i inne

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonej U. K. i prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 21 grudnia 2018 r. sygn. akt III K 327/17

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zwalnia oskarżoną U. K. od 1/3 kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym, a w pozostałej części koszty te ponosi Skarb Państwa.

Bogumiła Metecka-Draus Andrzej Mania Grzegorz Chojnowski

II AKa 74/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 21 grudnia 2018 roku **U. K.** została uznana za winną tego, że w okresie od co najmniej 23 września 2008 r. do 16 października 2008 r. w S., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu i w realizacji z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z W. M. (1) oraz innymi osobami, kierując wykonaniem tego czynu, doprowadziła (...) Bank (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzania mieniem, w ten sposób, że po nakłonieniu W. M. (1) i A. P. (1) do zaciągnięcia kredytu przeznaczonego dla niej i T. C., W. M. (1) i A. P. (1) wykonując jej polecenia złożyli w dniu 23 września 2008 roku w (...) Banku (...) S.A. Oddział (...) w S. wniosek o kredyt, w którym W. M. (1) złożyła nieprawdziwe oświadczenie o zatrudnieniu i osiąganych dochodach, przedkładając na powyższą okoliczność nieprawdziwe zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach z dnia 10 września 2008 r., z treści którego wynikało, że jest zatrudniona w firmie (...) S.A. z/s w W. przy ul. (...) na czas nieokreślony od 1 lutego 2005 r. na stanowisku dyrektora marketingu z dochodem 22.708,84 zł netto i w ten sposób wprowadzając pracowników (...) Bank (...) S.A Oddział (...) w S. w błąd co do faktycznej strony umowy pożyczki osoby, faktycznej sytuacji, która nie pozwalała na zaciągnięcie zobowiązań finansowych przez kredytobiorców i ich spłatę

oraz rzetelności przedłożonego dokumentu, który był podstawą wydania pozytywnej decyzji o udzieleniu kredytu i podpisaniu w dniu 16 października 2008 r. umowy pożyczki hipotecznej nr (...), czym doprowadziła w dniu 16 października 2008 r. (...) Bank (...) S.A., do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pożyczki hipotecznej w wysokości 883.050,09 CHF zł,

tj. popełnienia czynu z art. 18 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk i za ten czyn na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. skazano ją na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz grzywny w rozmiarze 200 (dwustu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 punkt 1 k.k. warunkowo zawieszono wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres 5 (pięciu) lat próby.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonej i prokurator. Obrońca zarzucił:

- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 kpk, polegającą na dokonaniu dowolnej oceny materiału dowodowego, poprzez odmówienie wiarygodności wyjaśnień oskarżonych w zakresie, w jakim negowały posłużenie się nierzetelnym dokumentem w postaci zaświadczenia o zarobkach W. M. (1) oraz w zakresie ich niewiedzy o istnieniu takiego dokumentu w dokumentacji kredytowej przedmiotowego kredytu, albowiem w tym zakresie ocena dowodów jest niespójna z oceną pozostałych dowodów i wynika z domniemań i domysłów, o czym świadczy dopuszczenie możliwości istnienia w dokumentacji kredytowej nierzetelnego operatu szacunkowego, o którym, zgodnie z ustaleniem Sądu, oskarżona nie wiedziała i nie złożyła tego dokumentu w banku, jednakże co do przedmiotowego zaświadczenia, zdaniem Sądu- już tak;

- obrazę prawa materialnego, tj. art. 286 § 1 kk, poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu przez Sąd, że doszło do niekorzystnego rozporządzenia mieniem pokrzywdzonego Banku, podczas gdy Sąd nie wziął pod uwagę, że kredyt był zabezpieczony hipotekami na trzech nieruchomościach o znacznej wartości a zabezpieczenie to spełniało swoją funkcję, niwelując do zera ryzyko straty po stronie pokrzywdzonego Banku, dodatkowo istotne jest to, że kredyt był spłacany regularnie w warunkach korzystnych dla Banku, niekorzystnych zaś dla oskarżonej a ryzyko związane z niewywiązaniem się z umowy przez oskarżone było wyłącznie po stronie U. K. jako dłużnika rzeczowego, bowiem to z jej majątku przeprowadzona byłaby ewentualna egzekucja należności Banku;

- błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na uznaniu przez Sąd, że:

1. U. K. kierowała dokonaniem przestępstwa przez inną osobę, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy takiej okoliczności nie potwierdza, bowiem wynika z niego jedynie, że U. K. prosiła formalnych kredytobiorców o pomoc, nie organizowała jednak żadnych dokumentów przedstawiających nieprawdziwe dane, nie nakłaniała nikogo do przedstawienia, podpisania lub jakkolwiek innego posłużenia się takiego rodzaju dokumentem, co więcej, z dowodów nie można wywnioskować nawet istnienia po stronie oskarżonej świadomości co do istnienia takich dokumentów,

2. U. K. brała udział w dokonaniu przestępstwa polegającego na posłużeniu się dokumentem przedstawiającym nieprawdziwe informacje, podczas gdy z materiału dowodowego powyższe nie wynika, a stanowi jedynie domniemanie Sądu wykraczające poza okoliczności ujawnione w sprawie, nie sposób bowiem poza wszelką wątpliwość wywnioskować z zebranego w sprawie materiału dowodowego, że U. K. miała zamiar posłużenia się nierzetelnym zaświadczeniem o zarobkach współoskarżonej z uwagi na brak w dokumentacji biznesplanu, wykraczające poza zakres oceny dowodów są także dywagacje Sądu dotyczące możliwości uzyskania kredytu na podstawie takiego biznesplanu.

Zarzucając powyższe, obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonej od popełnienia zarzucanego jej przestępstwa.

Wobec nie złożenia wniosku uzasadnienie przez prokuratora, pisemne motywy sporządzono w odniesieniu do apelacji obrońcy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wbrew zarzutom apelacji, Sąd pierwszej instancji przy ocenie materiału dowodowego nie uchybił wskazaniom art. 7 kpk. W pisemnych motywach odniósł się do treści każdego dowodu wyczerpująco wyjaśniając, które dowody, czy też w jakiej części, uznał za wiarygodne, bądź z jakich powodów takiego atrybutu im odmówił. Argumentacja Sądu merytorycznego jest rzeczowa, logiczna i przekonująca, zaś autor apelacji nie zaprezentował wystarczających powodów mogących ją skutecznie podważyć. Zasadnie Sąd pierwszej instancji odrzucił prezentowaną przez oskarżoną w toku całego postępowania wersję, iż nie miała świadomości złożenia w dokumentacji kredytowej sfalszowanego zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków W. M. (1), trafnie podnosząc, że oskarżona prowadziła działalność gospodarczą, wcześniej korzystała z kredytów w banku, a zatem знаła warunki wymagane dla udzielenia kredytu i w związku z tym posiadała wiedzę, że zdolność kredytową bank ocenia przede wszystkim w oparciu o dochody kredytobiorcy. Racjonalnie argumentował też Sąd orzekający, że zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach w Wielkiej Brytanii dostarczył do Banku poprzez oskarżoną – drugi kredytobiorca A. P. (1), co dowodzi, że takie zaświadczenie było wymagane i skoro złożył je zatrudniony poza granicami Polski A. P. (1), to wymagania takie musiała spełnić druga z kredytobiorców W. M. (1). O tym, że W. M. (1) nigdzie nie pracowała, jak sama przyznała, wiedziała U. K.. Jeśli się zważy, że W. M. (1) i A. P. (1) wystąpili o udzielenie kredytu na prośbę i za namową i z przeznaczeniem dla oskarżonej U. K., która w całości i przy pomocy doradcy kredytowego zajmowała się formalnościami związanymi z udzieleniem kredytu, to oczywistym jest, że właśnie oskarżona jest tą osobą, która wyłącznie miała bezpośredni interes w uzyskaniu przez nich kredytu. Jako alogiczne i nie przystające do zasad zdrowo rozsądkowego rozumowania, Sąd pierwszej instancji słusznie odrzucił twierdzenia oskarżonej, że kredyt udzielony W. M. (1) i A. P. (1) miał być przyznany tylko w oparciu o przedłożony przez nią biznesplan i ustanowienie hipoteki na należących do niej nieruchomościach. Zasadnie też Sąd ten zauważył, że sporządzenie biznesplanu, który mógłby posłużyć dla podjęcia pozytywnej decyzji w przedmiocie przyznania kredytu miałyby znaczenie dla przedmiotowego kredytu, o ile biznesplan dotyczyłby działalności gospodarczej kredytobiorców, czyli A. P. (1) i W. M. (1). Oni bowiem, a nie oskarżona starali się o przyznanie kredytu. Nie podzielił Sąd odwoławczy sugestii apelującego, że w sytuacji, gdy w dokumentacji kredytowej znajdował się sporządzony przez K. S. nierzetelny operat szacunkowy dotyczący nieruchomości zabezpieczających kredyt i sprawstwa w tym zakresie nie zarzucono oskarżonej, to również w podobny sposób mogło się tam znaleźć zaświadczenie o dochodach W. M. (1), bez działań ze strony oskarżonej. Przede wszystkim należy z całą mocą stwierdzić, że zaświadczenie o zarobkach i zatrudnieniu jest bardzo istotnym dokumentem z punktu widzenia możliwości uzyskania kredytu i w związku z tym bez tego dokumentu wnioskowi o udzielenie kredytu nie można byłoby nadać biegu. Jak przekonująco uzasadnił to Sąd Okręgowy, oskarżona świadomość i wiedzę w tym zakresie posiadała i nikt poza nią samą nie był zainteresowany tym, aby zaświadczenie o zatrudnieniu W. M. (1) zostało przedłożone do dokumentacji kredytowej. Jasnym jest i powszechnie wiadomym, że osoba nie posiadająca stałych dochodów nie może uzyskać kredytu, zwłaszcza w takiej wysokości, jak w rozpoznawanej sprawie, a mianowicie 883.050,09 CHF. W ocenie Sądu Apelacyjnego przeprowadzona przez Sąd orzekający ocena dowodów jako spełniająca wymogi art. 7 kpk, jest prawidłowa, a zatem oparte na tak dokonanej ocenie ustalenia faktyczne nie mogą być skutecznie zakwestionowane. Podnoszona w apelacji okoliczność, że Bank nie poniósł szkody, a U. K. regularnie spłaca raty kredytu nie ekskulpuje oskarżonej, bowiem powstanie szkody nie stanowi warunku koniecznego do realizacji znamion uznania rozporządzenia mieniem za niekorzystne. Niekorzystne z punktu widzenia Banku było rozporządzenie mieniem w sytuacji, gdy brak zatrudnienia W. M. (1) stanowił okoliczność wyłączającą możliwość udzielenia kredytu. Skarżący pomija, iż w sytuacji zaprzestania spłat kredytu przez oskarżoną, kredytobiorca W. M. (1) mnie miała możliwości finansowych go spłacać. Pomieszczone na karcie 21-22 uzasadnienia wywody w tym zakresie Sąd odwoławczy w pełni akceptuje. Zdaniem Sądu odwoławczego, Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy dokonał oceny prawnej zachowania oskarżonej. Złożenie z wnioskiem kredytowym sfalszowanego zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach W. M. (1) wypełnia znamiona występku z art. 297 § 1 k.k. W. M. (1) i A. P. (1) wystąpili o kredyt hipoteczny przeznaczony nie dla nich, a zatem Bank został wprowadzony w błąd w zakresie co do tego, że był przeznaczony dla oskarżonej U. K. – nie posiadającej wówczas zdolności kredytowej, jak również co do możliwości finansowych W. M. (1), która pozostawała bez zatrudnienia. Słusznie więc Sąd odwoławczy przyjął, że oskarżona

wypełniła znamiona przestępstwa z art. 18 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk, a z uwagi na wartość zaciągniętego kredytu – w zw. z art. 294 § 1 kk.

Także orzeczona wobec oskarżonej kara zyskała aprobatę Sądu odwoławczego bowiem prawidłowo odzwierciedla zgodnie z art. 53 kk zarówno okoliczności czynu, jak i warunki osobiste oskarżonej. Mając na uwadze podniesione w apelacji okoliczności, jak niekaralność oskarżonej, trudną sytuację osobistą i finansową wynikającą z nielojalności jej ówczesnego partnera życiowego i biznesowego T. C., a przede wszystkim regularne spłacanie rat kredytu, Sąd Apelacyjny uznał za uzasadnione orzeczenie przez Sąd pierwszej instancji warunkowego zawieszenia wykonania wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym oparto o przepis art. 634 kpk w zw. z art. 627 kpk i art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych z 23.06.1973r.

Bogumiła MetECKA-Draus Andrzej Mania Grzegorz Chojnowski